

De rechts-extremistiske dreiging ontleed

Om belangrijke ontwikkelingen en incidenten in het huidige Nederlandse rechts-extremistische landschap te kunnen duiden kan een indeling in drie categorieën worden gemaakt, namelijk: het klassiek rechts-extremisme (waaronder het neonazisme), het intellectueel rechts-extremisme (bijvoorbeeld Erkenbrand) en het accelerationisme.

Klassieke neonazistische organisaties zoals Blood & Honour, Combat 18 en Racial Volunteer Force lijken momenteel nauwelijks een rol van betekenis te spelen in Nederland en het intellectueel rechtsextremisme is het laatste half jaar weinig in beeld gekomen. In eerdere DTN's* is al aandacht besteed aan het accelerationisme, dat in relatief korte tijd vanuit de Verenigde Staten ook in andere westerse landen wortel heeft geschoten. Aanhangers van deze rechts-extremistische ideologie verheerlijken en rechtvaardigen terroristisch geweld om zo versneld een rassenoorlog te ontketenen. Hierdoor willen zij chaos creëren en het huidige politieke bestel vervangen door een witte (nationaalsocialistische) etnostaat.

Binnen het rechtsextremistische spectrum in Nederland gaat de meeste geweldsdreiging uit van deze beweging. Het gaat om een paar honderd Nederlandse jongeren die zich op heimelijke online communicatieplatforms begeven waar het accelerationistische gedachtegoed wordt gepropageerd. De inschatting blijft dat van enkelen een geweldsdreiging kan uitgaan. Daarbij moet vooral rekening worden gehouden met kleine tot middelgrote aanslagen met reguliere aanslagmiddelen, zoals steek- en vuurwapens en explosieven. Gezien de psychosociale problemen waar verschillende accelerationisten mee worstelen, hun jeugdigheid en de lage organisatiegraad is het wel de vraag in hoeverre zij daadwerkelijk in staat zijn een aanslag met enige complexiteit voor te bereiden en uit te voeren.

Eerder strafrechtelijk onderzoek naar The Base in Nederland leidde eind 2020 tot de arrestatie en later tot de veroordeling van twee jonge mannen. In december 2021 veroordeelde de rechtbank in Rotterdam deze mannen van 20 en 21 jaar voor deelname aan een terroristische organisatie en opruiing tot een terroristisch misdrijf. Beiden kregen 24 maanden gevangenisstraf, waarvan 18 maanden voorwaardelijk, en een taakstraf. De 21-jarige man werd vrijgesproken van het voorbereiden van een terroristisch misdrijf.

*Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland